

ДО
Г-ЖА ВЕЛИСЛАВА ДЕЛЧЕВА
ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ombudsman@ombudsman.bg

УВАЖАЕМА Г-ЖО ДЕЛЧЕВА,

Фондация „Български фонд за жените“ (БФЖ) е регистрирана през 2004 г. като юридическо лице с нестопанска цел, определено за извършване на дейност в обществена полза. Мисията ни е да подкрепяме движението за равнопоставеност на половете в България чрез развитие на филантропията за социална промяна. Нашата визия е всички жени и момичета да живеят в справедлив и равнопоставен свят, в който изборите им са зачетени, а гласовете им – чути.

На основание раздел II., т. 2 от Процедурните правила за условията и реда за предлагане, представяне, публично оповестяване на документи, изслушване и оценяване на кандидатите за длъжността заместник-омбудсман, отправяме към кандидатите за заместник-омбудсман на Република България следните въпроси:

1. Истанбулска конвенция и ангажиментите на България

Въпреки че Република България не ратифицира Истанбулската конвенция, тя е ратифицирана от Европейския съюз и това поражда ангажименти за нашата страна по силата на правото на ЕС. Как виждате ролята на институцията на омбудсмана в гарантірането, че България ще изпълнява тези ангажименти?

2. Предизвикателства в изпълнението на Закона за защита от домашно насилие (ЗЗДН) и работата на Националния съвет

Въпреки приетите в началото на 2024 г. мерки и изменения в ЗЗДН, ключови елементи от тях все още не са изпълнени. Предвидените 450 000 лв. за специализирани програми през 2024 г. (консултации, кризисни центрове и подкрепа за жертви) останаха неизползвани, а към момента се очертава подобна ситуация и за 2025 г., тъй като все още не са обявени конкурсни процедури, въпреки че те трябваше да стартират през юни.

Паралелно с това, Националният съвет за превенция и защита от домашното насилие, на който БФЖ е член, не функционира ефективно – заседанията са веднъж годишно, липсва навременна и пълноценна комуникация, а предстоящото му прехвърляне от Министерския съвет към Министерството на правосъдието поражда редица въпроси, на които досега не сме получили отговор.

- Как виждате ролята на институцията на омбудсмана в ускоряването на законодателните промени и в гарантирането на създаването и поддържането на ефективна система за мониторинг и подкрепа на пострадалите от домашно насилие?
- Как бихте подкрепили усилията за осигуряване на устойчиво държавно финансиране, така че всяка жертва да има реален достъп до защита и помощ, независимо от населеното място?
- Какви стъпки бихте предприели за подобряване на работата, координацията и прозрачността на Националния съвет за превенция и защита от домашното насилие, така че той да изпълнява пълноценно своята роля като национален координационен орган?

3. Съвет за развитие на гражданското общество (СРГО)

В последните години заседанията на Съвета са нередовни, което води до оперативни проблеми – включително невъзможността СРГО да възприеме и реализира финансов механизъм за подкрепа на граждански инициативи, както и да работи по новата Стратегия за подкрепа на гражданските организации. С неизпълнението на основните си ангажименти СРГО не изпълнява и своя мандат. Вместо да постави основите на добър пример за ефективно взаимодействие между организациите на гражданското общество и публичната администрация, това бездействие рискува да доведе до още по-голям срив в доверието към институциите и до влошаване на обществените нагласи към гражданския сектор.

Какви стъпки бихте предприели, за да активизирате СРГО като инструмент за ефективни политики и да гарантирате прозрачност и отчетност при разпределянето на средствата?

4. Права на ЛГБТИ+ общността и противодействие на дискриминацията

В последните години България получава редица наказателни решения от Европейския съд за правата на човека, свързани с неспазване на правата на ЛГБТИ+ хората. Последният такъв пример бяха приетите през 2024 г. изменения в Закона за предучилищното и училищното образование, които силно ограничиха правата на ЛГБТИ+ общността в училищата.

- Как виждате ролята на омбудсмана в гарантирането на спазването на правата на ЛГБТИ+ общността, включително осигуряване на безопасна и толерантна образователна среда и ефективно противодействие на реч на омразата?

5. Равнопоставеност между половете и повече жени на ръководни позиции

Законодателните промени в Закона за равнопоставеността на жените и мъжете, внесени от Министерството на труда и социалната политика, целят транспонирането в националното законодателство на Директивата на Европейския парламент и на Съвета от

23 ноември 2022 г. за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса. Предвижда се до 30 юни 2026 г. най-малко 33% от директорските позиции в управителните органи на публичните дружества да се заемат от по-слабо представения пол.

- Каква според Вас е ролята на омбудсмана за наблюдението и подкрепата на този процес – както при прилагането на закона, така и при насърчаването на по-широкото участие на жените в процесите на вземане на решения и преодоляване на обществените стереотипи?

Предварително Ви благодарим за отделеното внимание.

С уважение,
Рая Раева
Директор „Кампании и комуникации“
Български фонд за жените